

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Breuiariu[m] iuxta veru[m] ordinariu[m] diocesis
Paderburnen[sis]**

Erich <Braunschweig-Grubenhagen, Herzog, II.>

Liptzk, 1513

Ad laudē dei om[n]ipotentis

urn:nbn:de:hbz:466:1-7846

2

Raudē dei om̄ipotentis : ⁊ san-
ctoꝝ Liborij : Kiliani : ⁊ Odolrici patronoꝝ eccle-
sie ⁊ diocesis Paderburnēsis : p̄ informatiōe no-
uicioꝝ Horas canonicas legere volentiū h̄m or-
dinariū ac p̄suetudinē diocesis Pad. extra Cathedralē ⁊ col-
legiatas ecclesias : vt expedit lecturo nouicio : decreui ponere
breniloquiū iuxta Kalendariū bene correctū ac bene signatū
cū suis signatur̄ infra script̄. Et ideo nemo ascribat ferijs in
Kalēdario vacatib⁹ : sc̄m̄ aut sc̄tōs. Nisi patron⁹ ipsi⁹ legen-
tis nō interfuerit : illū ascribat vni diei feriaz pueniēti solen-
niter p̄ modū duplicis festi seruādo. aliq̄ ex pigricia requiren-
tes sc̄m̄ aut sc̄tōs ex alijs kalēdarijs. volentes illū aut illos
seruare vbi in kalēdario infra scripto feria vacat : vt nō legāt
nocturnū : illi errāt : imo graniter peccāt : q̄a debēt seruare id
q̄d est debitū ⁊ a sue diocesis : p̄latis ⁊ superiorib⁹ institutū : et
nō q̄d est eis placitū. h̄m dictū beati Hieronymi : q̄ dicit. In-
gratū est spiritui sc̄tō quicq̄d obtuler̄ : neglecto eo ad q̄d te-
neris. Lectur⁹ igit̄ canonicas horas debet quottidie inspicere
kalendariū sp̄cialiter hora vesp̄tina sc̄z anteq̄z vesp̄as incipiat
Et hoc ideo q̄ in vesp̄is sepe p̄tingit q̄ legunt̄ tam de die sc̄z
quēti q̄ p̄senti. Sicut q̄n duo festa vel plena officia vicissim
veniūt ⁊ s̄nta. Tūc oportet q̄ vesp̄e dicant̄ de vno ⁊ cōmemo-
ratio de reliquo : ⁊ hoc h̄m modū infra dicendum.

Incipiens igit̄ kalendariū aut inuenies lineā diei vacare : aut
sc̄m̄ vel sc̄tōs habere. Si dies vacat : aut tūc erit Dñica : vel
feria. **Si fuerit dñica** tūc dicit̄ nocturn⁹ dñicalis sine p̄cib⁹ et
suffragijs etiā in Aduētū dñi ⁊ Quadragesima : ⁊ fit integra-
liter de tpe p̄t in psalterio in nocturno dñicali in ordine re-
perit̄ : ⁊ cantat̄ ⁊ legit̄ id q̄d cadit in ordine breuiarij h̄m ru-
bicā eius. **Si vero** fuerit feria : videas qualis feria. Nam si
fuerit fe. sc̄da fc̄cia quarta : quinta : vel sexta. tūc dicit̄ nocturn⁹
de psalterio h̄m feriā currentē : p̄t in psalterio ordinatim re-
perit̄ : ⁊ fit p̄ totū s̄l̄iter de tpe currēte : ⁊ ad matutias : et ad
vespas dicunt̄ suffragia quotidiana t̄m̄. Sed in aduētū dñi ⁊
quadragesima dicunt̄ p̄ces partim maiores ⁊ ptim minores
Apxis genub⁹ ad oēs horas p̄t in locis suis id clari⁹ habet.

Si vero dies illa vacans fuerit tertia feria vel sabbatum: si tertia tunc dicentur hore de sancto Liborio patrono ecclesie Paderbornensis. Si dies sabbati: tunc hore dicentur de domina nostra gloriosissima virgine Maria. ut infra habetur de eis in locis suis. Exceptis aduentu domini: septuagesima: sexagesima: quinquagesima: quadragesima. et tempore paschali. Laudandum tamen est de vigiliis festorum sive sanctorum. Nam in quacumque die feriarum cadit vigilia: servatur ibidem: et dicitur nocturnum cum precibus minoribus ad omnes horas sine suffragiis. Nisi vigilia ceciderit in die dominica quia ibidem vigilia non servatur sed de dominica. et Omelia de vigilia dicitur pro bona lectione. et post Collectam dominicalem suffragabitur de vigilia.

Si vero dies illa in qua legere vis habet sanctum vel sanctos: tunc debes considerare duo. scilicet conditionem vel statum ipsius sancti vel sanctorum: et magnitudinem seu quantitatem festi. **Primo considerabis** statum sancti scilicet an signatura ostendit quod sit apostolus. an martyr: aut martyr res. vel confessor. aut virgo. Nam si fuerit apostolus tunc vide quod de eo habetur in suo festo in breviario: et quod de festo deficit: accipe de coram apostolorum. et sic de alijs. scilicet vno martyre. et de pluribus martyribus. de confessoribus. et virginibus. quicquid in suis proprijs festis habetur: hoc serva: et quod deficit require in coram. **Secundo considerabis** quantitatem festi: an sit magnam aut parvam. Et hoc invenies per istas figuras kalendarij scilicet Summum festum. duplex festum. festum. duplex officium. plenum officium. Missa. Et ita festa gradatim se habent: scilicet quod summa sine solennia sunt maiora duplicibus: et duplicia maiora simplicibus festis. et sic de alijs. Et ita hinc ista festorum maioriata aut minoritate sit differentia in modo dicendi horas canonicas ut patebit in sequentibus.

Summa autem festa quorum tamen (iuxta ordinationem sancte matris ecclesie) quattuor sunt. videlicet Nativitatis christi. Pasche. Penthecostes. et assumptionis Marie. servantur cum eorum octavis solenniter: prout in singulis eorundem locis ad oculum legentis patebit. Et non sit alicui cure quod chorus et ecclesia Paderbornensis. plura summa festa tenent videlicet Epiphanie et Ascensionis domini. Corporis christi. Apostolorum et Nativitatis marie. ac hinc. Illa infra scripto kalendario nobis duplicia festa vociferabimur. ut predicta quattuor summa festa suam preeminentiam ex institutione sancte ecclesie obtineant.

Duplicia festa aliqualem et non modicam habent convenientiam cum summa.

nis festis. Et in hunc servabunt q sequit modu. **In primis vel**
peris semp dicunt quicqz arie. vel vna arie hm qd in locis scet
 scetoz: vel festi habuer. z psalmi erut feriales. vel oia Landa
 te. vt in sumis festis: si ipos inuener signater signatos. Ex
 pletis ps. z arie. dicat Caplm vt in loco sacri vel festi. post hoc
 Resposoriu: etia in loco suo signatum. deinde Hymn. post
 hymnu Versicul. deinde ps Agt aia mea dnm. cu sua arie.
 z Collecta put scetoz: scet: vel festu reqrit. Nulla suffragia.
 nisi fuerit in die dnica vel aliqd festu vel plenu officiu ibide fi
 nerit. **Copletoiu feriale** nisi ppriu signatu fuerit. **Ad matu**
tinis Inuitatoiu. arie. ps. vsicul. non lectoes cu suis respo
 sorijs. vt breuiari in ordine docet. Te deu semp dicat. Quo fi
 nito dicat imediate vsiculus arie laudes: q dicit est in scdo noz
 cturno: nisi ali in loco signat fuerit. deinde De in adiutoriu
 meu intede. Dne ad adiuvandu me festina. Gloria pa. Sicut e.
 cu alla. vel Laus tibi dne rex eterne glie. hm temp. Ad lau
 des dicunt quicqz arie. vt in breuiario cu ps. Dns regnavit de
 core indut est. ps. Jubilate deo. ps. De de me. ps. Bndici
 te oia opa dni dno. ps. Laudate dnm de celis. Hui psalmi di
 cunt in omib festis scetoz ad laudes. finitis ps. dicat Caplm.
 put in festo habet. deinde vsicul qui dicit est in tertio noctur
 no. nisi ali in loco signat fuerit. deinde ps. Bndict dñs de
 israhel. cu arie sua put liber habet. finita arie sup Bndict
 dicat Dns vobiscu. Et cu spu tuo. Orem. Collecta de scet vt
 festo. cu sua cōclusionone. Nulla suffragia nisi fuerit aliq pūcta
 diei. vt dies dnica fuerit. **Ad primā** z ad ceteras horas hyn
 nus nō dicat. Excepto tñ festo corpis chri: in q dicunt ad ho
 ras isti duo vsus. O salutaris hostia. z Vni trinogz dno. fia
 nitis ps. ad primā dicat arie. pria de laudib festi vel scet cu La
 pitlo. precib. z Colla quotidianis. nisi spēale Caplm z Col
 lectā de festo vel scet in loco habueris signatā vt in festo Cor
 poris chri. Matinitat marie. z hmōi. **Ad tertā** Hymn nō
 dicat. psalmi psueti dicunt: quib finitis dicat scda arie. de lau
 dib. Caplm de festo vt in laudib. deinde Resposoriu cu suo
 vsiculo. Et si ppria respōsoria festu vel scet nō habuerit: ac
 cipe de cōe scetoz. hm qd cōpetit festo. post respōsoriu z vsicu
 lu dicat Dns vobiscu. Et cu spu. Orem. Coll. de festo vt scet.

Ad festi. sicut hymn^o nō dicit. psalmi cōsueti dicunt. quib^o
finitis dicit tertia añ. de laudib^o. Caplm. Km. vsicul^o z Lolla
lecta. vts in tertia dictū est. **Ad nonā.** Hymn^o nō dicit. psalmi
psueti dicunt. quib^o finitis dicit semp quita añ. de laudib^o
festi. Quarta añ. in laudib^o nūqz dicit ad horas. Caplm. Km
versi. z Lolla. vts in tertia dictū est. **In scdis vespis.** dicunt
psalmi feriales. quib^o explet^o dicit añ. que ad matutinas sup
Bñdict^o dicta est. Nisi festū pprius añas. z pprios ps signa
tos habuerit. Sicut sūt festa aploz z hmoi. finitis ps. z añ.
immediate dicit hymn^o de festo vt in pmis vespis. Caplm. z
versicul^o. de festo. Et semp in scdis vespis erit vsicul^o qui fuit
ad fertā Km. nisi spēalis fuerit signat^o in loco. deinde **p̄ me
rie.** Mgt aia mea dñm. cū sua añ. z Lolla de festo. Nulla suf
fragia nisi aliq fuerint piūcta diei. vel sequēti die fuerit aliq
festū instans: aut dies dñica. **Cōpletoriū** feriale nisi tale fes
tū habuerit solēnes octauas: tūc dicit cōpletoriū de festo vt
in pmis vespis. Et p octauā seruabit vt in breuiario habet.

Nota. Si duo duplia festa vel duplicia officia sit z vicat
sim cōueniūt: sic q vnū festum vel officiū imediate sequitur
aliud. Sicuti festa beate marie Magdalene. z Libonij patro
ni eccle Pad. Et duplicia officia Marici impator. z Diuisi
onis aploz. Tūc primū festū vel officiū p totū cōplet. Sic q
etiā scde vespe cū cōpletorio si ppriū habuerit de eo dicantur.
Et post pclusionē Collecte pmi festi seu officij: incipiet Km
vespale scdi z instatis festi vel officij: q dicto dicit vsicul^o de
eodē festo vt officio. deinde ad hoc vnū Mgt. z tūc añ. z Lol
lecta de eodē instanti festo vel officio dicent. Et hoc ē verū ni
si ipm duplex festū vel duplex officiū instās habuerit quinqz
añ. z ps. spēales: vel patrociniū alicui^o parochialis ecclesie:
aut festū spēaliter cōparatū fuerit: qā tūc vespe de ipō instati
duplici festo vel officio solēniter cū suis añ. z ps. in locis suis
signatis seruabunt: z de festo seu officio pcedēti suffragabit.
Et dicit tñ vnū Mgt. Nāc notulā o lector mēouiter mēti cō
mēda: q circa festa iam dicta z festa Jacobi apli z Anne ma
tris marie. Katherine virgis. z Illatōis marie virginis tibi
plurimū deseruiet. Quia dicta festa seu poti^o duplicia officia
scz Anne z Illatōis marie virginis in suis pmis vespis habēt

spēales añ. cū suis ps. ac pprios hymnos. Et ita seruāt vespē
vbi ip̄a festa sūt cōpata festa vel patrociniū. Sillter hec notu
la in simplicib⁹ festis ⁊ plenīs officiis locū h̄z et ita seruabit.
Festa autē simplicia in hūc q̄ sequit seruabunt modū. In pri
mis vespis. añe. ⁊ psalmi feriales. nisi spēalem añ. in loco san
cti vel festi habueris. Sicuti in festo Viti martyris. ⁊ h̄mōi.
Hymn⁹ de festo: sc̄tō: vel sc̄tis. Capl̄n de sc̄tis vel festo. V̄sicu
lus de sc̄tō vel festo. añ. sup Mḡt de sc̄tō: sc̄tis vel festo. Col
lecta de sc̄tō: sc̄tis vel festo. Nulla suffragia. nisi aliq̄ piuncta
fuerint diei sc̄tō. v̄l dies dñica fuerit. **Cōpletoriū** feriale. **Ad
matutinas.** Inuitatoriū. añe. psalmi. v̄siculi. nouē lectiōes cū
suis respōsorijs. vt breuiari⁹ in ordine docet. Te deū semp di
c̄t. v̄siculus añ laudes semp erit q̄ dicit⁹ est in sc̄do nocturno.
Ad laudes dicunt quicq̄ añe. cū ps̄ Dñs regnauit. Inbilate
deo. vt dieb⁹ dñicis in laudib⁹. finit⁹ ps̄. dicit⁹ Capl̄n de sc̄tō
sc̄tis vel festo. deinde v̄sicul⁹ q̄ dicit⁹ est in tertio nocturno. nisi
ali⁹ in loco signat⁹ fuerit. deinde ps̄. B̄ndict⁹ dñs de⁹ isrl. cum
añ. put liber de sc̄tō: sc̄tis vel festo habet. finita añ. sup Be
nedict⁹ dicit⁹ Dñs vobiscū. Et cū spū tuo. Orem⁹. Collectā de
sc̄tō: sc̄tis vel festo. cū sua p̄clusiōe. Nulla suffragia. nisi dñi
ca dies fuerit: vel aliq̄ festo vel diei piuncta fuerint. Ad horas
sc̄z primā. tertiā. sextā. ⁊ nonā. dicunt hymni ps̄uēti cū añ. de
laudib⁹ festi vel sc̄tōz vt supra in duplicib⁹ festis. Et ad primā
dicit⁹ Capl̄n. Om̄is enī hō. cū p̄cib⁹ ⁊ Collectis q̄tidiāis. Ad
tertiā. sextā. ⁊ nonā. dicunt Capl̄n. K. v̄siculi ⁊ Colla. de sc̄tō
sc̄tis vel festo. vt in duplicib⁹ festis. **In sc̄dis vespis.** dicuntur
añe. ⁊ psalmi feriales. nisi spēalem añ. signatā inueneris. hym
nus de sc̄tō: sc̄tis vel festo. Capl̄n de sc̄tō: sc̄tis vel festo. v̄si
culus semp erit Km̄ qd̄ ad sextā tentū est. An̄. sup mḡt de sc̄tō
sc̄tis vel festo. Colla de sc̄tō: sc̄tis vel festo. Nulla suffragia.
nisi dñica dies fuerit: vel aliq̄ diei fuerint piuncta. aut sequēti
die aliq̄ festū seu plenū officiū: vel missa aliquoz sc̄tōz fue
rit. **Et nota si sequēti die fuerit aliq̄ duplex festū vel du
plex officiū. de illo tūc dicent vespē. ⁊ de sc̄tō. sc̄tis vel festo p̄ce
dētib⁹ suffragabit.** **Cōpletoriū** feriale. nisi aliq̄ duplex festū
sequēti die fuerit habēs spēale cōpletoriū. **Nota etiā qm̄ di
es dñica seruāt si tūc feria sc̄da p̄xima fuerit aliq̄ festū h̄ue**

pleni officii de illo dicunt vespere. Et de dñica suffragabitur.
Duplicia aut officia Simili modo sicuti duplicia festa absqz tñ
celebratōe ppli seruant: nisi in dies dñicos venerint. qz tunc
pplis fidelis illa festa venerat nō pteplatiōe festi: sed ratiōe
diei dñice. **Plena officia.** etiā simili modo sicuti simplicia fe-
sta absqz populi fidelis celebratione tenent. Nisi etiā in dies
dñicos ceciderint. qz tūc etiā pplis illa venerat nō pteplatio-
ne ipsius sancti vel scōz: sed rōne diei dominice.

Itē qñ missa seruat de aliq scō vel aliquibus sanctis tūc ad
primas vespas dicunt añe. z psalmi feriales. Hymn⁹ nō di-
cit. Caplm⁹ z vsicul⁹ de scō vel scis. An. sup magt ex cōe scō
rū de scō vel scis. nisi spēalem añ. i loco inueneris. Colla de
scō vel scis. Et si spēalem collectā scis vel scī nō habuerit
Tūc accipe collectā ex cōe scōz de scō vel scis. siue sint mar-
tir vel martires. Cōfessor vel p̄fessores. Virgo vel virgines.
Et hoc de omib⁹ z singulis scis nō habētib⁹ spēales collectās
faciendū est. Suffragia q̄tidiana dicunt. sed p̄ces nō dicunt.
licet in choro ecclia pad. dicant. **Ad matutias.** Inuitatorū
de scō vel scis. Nocturn⁹ ferialis cū suis añ. ferialib⁹ dicit.
vsicul⁹ z tria respōsoria ex cōe scōz de scō vel scis. Nisi spe-
cialia in loco haberent. Tres lectōes ex biblia iuxta feriā vbi
dimissum est. nisi etiā spēales in loco haberent. Te deū nō di-
cit. vsicul⁹ ante laudes de scō vel scis. Ad laudes vna añ.
de scō vel scis ex cōe scōz: cū ps. Dñs regnauit. cū reliqs.
Caplm⁹ z Collecta vrs ad vespas. vsicul⁹ z añ. sup Bñdict⁹
de scō vel scis. Suffragia q̄tidiana sine p̄cib⁹ dicunt. Ad ho-
ras hymni z añe feriales dicent. Ad tertiā. sextā. z nonā. Ca-
pitulū. respōsoria. vsiculi. z Collecta de scō vel scis dicuntur
sine p̄cib⁹. **In scōis vespis.** nihil seruat de scis erga quos in
kalendario scriptū est missa. z de quibus missa seruatur.

Nota in aduētū dñi nō seruant missa. nisi de trib⁹ factis vicz
in octaua scī Andree apli. Barbarē virgis. z Damasi pape
z hmoi missa seruant sicut extra aduētū. qz p̄ces nō dicuntur
q̄nis in Cathedrali ecclia seruant. Ad horas dicunt añe de
aduētū dñi. cū Caplo. respōsorijs. vsiculis z Collecta de scis
Sikiter in q̄dragesima seruat tantūmodo vna missa scōz scz
de scō Bñdicto abbate. tūc etiā p̄ces in diocesi vt in aduētū
nō dicunt.

5
Nota Si aliquis sc̄tis vel sc̄ti de quib⁹ seruat missa in dies do-
minicos ceciderint. tūc dñica seruat et de sc̄to vel sc̄tis in pri-
mis vesp̄is et in matutinis suffragabit cū añ. vs̄culis et Colle-
cta p̄suet de ipso sc̄to vel sc̄tis. Sed in choro ecc̄lie p̄ad. tñ
de eis in matutinis suffragat. Et similiter fiet si ceciderint isti sc̄ti
de quibus seruat missa in dies festi duplici. seu festi simpli-
cis. duplicis officij. vel pleni officij.

Nota. Quicūq; in calendario reperies penes aliquē sc̄tū vl
sc̄tōs vnā añ. signatā p̄ hūc modū. j. añ. hoc denotat et declarat
tibi. q; de illo sc̄to vel sc̄tis tñ in matutinis cū vnā añ. vs̄culo
et Collecta suffragare debes. Similiter si reperis tres añ. p̄ hūc
modū. iij. añ. signatas. significat tibi q; de illo sc̄to vel sc̄tis in
primis vesp̄is. in matutinis et sc̄dis vesp̄is suffragare debes.

Nota. Vigilie sūmōz q̄tuor et alioz festoz sine sc̄toz tñmo-
do in matutinis seruant in hūc modū. Inuitatorū de festo.
sc̄to vel sc̄tis. Nocturn⁹ ferialis cū suis añ. ferialib⁹ dicit. vs̄-
cul⁹ de festo: sc̄to vel sc̄tis. Omelia cū trib⁹ resp̄sorijs de festo
sc̄to vel sc̄tis. Si pp̄riā Omeliā et pp̄riā resp̄soria nō habes.
recipe ex cōe sc̄toz. Te deū nō dicit. vs̄cul⁹ ante laudes de fes-
to: sc̄to vel sc̄tis. Ad laudes vnā añ. de festo: sc̄to vel sc̄tis.
ex cōe sc̄toz: sicuti qñ missa seruat. Nisi spēales añ. i loco ha-
bueris. psalmi ad laudes Dñs regnauit. cū ceteris. Caplm.
vs̄cul⁹. añ. sup̄ B̄ndict⁹. et Collecta de festo: sc̄to vel sc̄tis. ex
cōe sc̄toz si in loco pp̄rias nō habuerit. cū p̄cib⁹ miorib⁹ flexis
genub⁹. sine suffragijs. Ad horas dicunt h̄ymni et añe ferias
les. nisi spēales signate fuerint. vel quinq; añe ad laudes ha-
buerit. Ad tertiā. sextā. et nonā. Caplm. resp̄soria. versiculi. et
Collecta. de festo: sc̄to vel sc̄tis. cū p̄cib⁹ miorib⁹ flexis genu-
bus ad oēs horas. Et nihil aliud de vigilia dicit. Et dñic̄ die
bus nulla vigilia seruabit. vt supra in principio dictū est.

Nota. Q; omni anno ferijs quart. fertis. et sabbatinis. proxi-
mis post festū Lucie virgis et martiris. post diē cineris in ies-
iunio. post festū Penthecostes. et post diē exaltatōis sc̄te Cru-
cis. quattuor tpa cū suis Omelijs in matutinis seruabunt. et
p̄ccs minores sine suffragijs quēadmodū in vigilijs dicuntur
ad oēs horas. Et ppl̄is fidelis vtriusq; sexus tam ecclesiasti

abitur.
absc̄q; tñ
q; tunc
d ratiōe
olicia fea
i in dies
ēplatio

s tñ ad
nō dia
cōe sc̄to
Colla de
abuerit
int mar
rgines.
colletās
dicunt.
tatorū
dicit.
Nisi spe
riā vbi
ū nō di
na añ.
reliq;.
ndict⁹
Ad ho
ā. Cas
icūtur
nos in
r.

is vic
i pape
icūtur
añe de
e sc̄tis
toz sc̄
duētu
icunt.

cus q̄ seculari districtē hīs diebus ieiunabit. **Vñ nota hos
versos. Post crux. post cineres. post spiritus. atq̄ Zuda.**
Est abj in angaria : quarta sequens feria.

Nota. Q̄, quelibet ecclesia tam Cathedralis Collegiata q̄
parochialis. festū sui patroni z dedicatōis diē solēniter z cū
celebritate populi sui tantū pagere debet : put in statut̄ dñi
Bernhardi Ep̄i Pad. habet. Ideo quivis presbyter z horas
canonicas dices semel in anno debet legere horas suas de de
dicatōe templi : tpe p̄ueniēti. extra tñ aduentū dñi : et temp̄
q̄dragesimale : put in breuiario de dedicatōe templi in suo lo
co habet. Et si beneficiū ecclesiasticū habuerit p̄p̄riū habens
truncū sine altare debet etiā simili mō diē dedicatōis sui alta
ris z patroni in horis z diuino officio obseruare : put etiā in
loco suo de dedicatione altaris habet. Te deū. Gloria in ex
cellis. in dictis festis quocumq̄ tempore dicuntur.

Nota. Omnia festa sine plena officia occurrētia i dies dñicos
post dñicam Trinitatis vsq̄ aduentum dñi. ab octaua Ep̄i
phanie dñi vsq̄ septuagesimā : seruauit ibidē. Et Omelie do
minicales dicunt̄ p̄ nona lectiōe. z de dñica suffragat. dicit tñ
dñs Bernardus Ep̄s Pad. in suo ordinario. q̄ si festū vel
plenū officiū habeat omeliā magis ḡnalem q̄ spēalem q̄ tūc
omelia dñicalis legeť p̄ vltimis trib̄ lectiōib̄ cū respōsorijis
de festo vel pleno officio. Et nihilomin̄ p̄ totū de festo vel ple
no officio seruabit̄ : z de dñica suffragabit̄. Sed credo q̄ non
peccet qui ambas deuotiōis causa dixerit omelias q̄ntūcūq̄
etiam sit ḡnalis omelia de sancto vel sanctis cū supabūdans
cautela et deuotio non noceant.

Nota. Q̄, festū Annūciatōis beate Marie virgis quotiēs
in aliquā diē dñicā q̄dragesime añ dñicā palmarū euenit. ibi
de cū celebratōe populi z diuino officio solēniter paget. Quo
tiens aut̄ idē festū post quartā feriā proximā añ dñicā palma
rū vel i Ebdomada maiori vsq̄ dñicā Quasi modogeniti in
clusiue euenire p̄tingit. Extūc in dictā feriā quartā primā añ
dñicam palmarū : cū diuino officio z celebratōe populi antici
pabit̄ z p̄ueniet̄ : hoc adiecto q̄ si in dicta q̄rta feria tūc fue
rit aliqd̄ aliud festū sine plenū officiū : hoc seruabit̄ in diuino
officio tñ feria tertia ante sine celebratione populi.

Nota hos
uda.

giata q̄
iter z ai
tut dñi
z horas
as de de
t temp̄
n suo lo
habens
sui alta
t etiā in
ia in exe

dñicos
na Epi
nelie do
dicat tñ
estū vel
n q̄ tūc
ōforijs
vel ple
q̄ non
tūcūq̄
ūdans

quoties
erit. ibi
f. Quo
palma
niti in
mā añ
antici
tūc fue
diuino

Nota. Omnia festa siue plena officia occurrentia in diem palmarum vel in ebdomada maiore usque die pasche exclusiue: anticipabunt in vigilia palmarum. z seruabunt ibidem cum celebratione populi z diuino officio. Et scde vespe de festo vel pleno officio non dicuntur. Sed vespere dicuntur de festo palmarum. z de festo vel pleno officio suffragabitur.

Nota. Si sabbato añ dñicam septuagesime occurrit festū vel plenū officiū alicuius vel aliquoz scōz seruabit ibidem: z omnis cantus terminabit solēniter cum alla. scz añe. responsoria. vsiculi. Bñdicam dño. a p̄mis vespis usque nonā ipsius festi vel plenū officij. Similiter ad respōsona horaz dicit duplex alla. Et ad nonā dicēda est añ. Hymnū cātate nobis de cātias syon. que habet sabbato añ septuagesimā. In scdis vespis tenet de septuagesima: z suffragabit de festo vel pleno officio. Si aut festū purificationis beate Marie virgis occurrerit in isto sabbato: festū ipm i scdis vespis suis cum cōpletorio cōplebit. Et de dñica septuagesime suffragabit. añ. Platanerat aut. cum suo vsiculo z Collecta. Si dicto sabbato nullū festū vel plenū officiū venerit: tunc seruabit feria sexta añ ad vespas: z in die sabbati solēniter cum alla. vt dictū est de dña nra gloriosissima virgie Maria. quēadmodū in breniario loco suo habet.

Nota. Q̄ licet festa Annūciatōis z Purificationis brē Marie virgis Cathedralre sc̄i Petri. Mathie apli. Gregorij pape z Ambrosij epi. in septuagesima z quadragesima veniāt. Te deū in matutinis nihilomin⁹ z Gloria in excelsis in missa sp̄ decantent. Ex hoc etiā nota q̄ quicūq̄ Te deū in matutinis cantat: tūc etiā ad missam seruabit Gloria in excelsis. exceptis tamen tribus vigilijs siue diebus. Vnde versus.

Unq̄ te sine glo. sed glo. sine te ca er.
In vig. pasch. vig. penth. vig. ascen. hec tria serus.

Hoc est in vigilia pasche. in vigilia ascensionis dñi. z in vigilia penthecostes nō dicit Te deū in matutinis: sed nihilominus Gloria in excelsis cantat ad missam. In nocte etiā sancta natiuitatis dñi in p̄ma missa cantat Gloria in excelsis anteq̄ Te deum dicitur.

a vi

Nota versus quando Credo cantatur in missa.

Crux: ⁊ terribilis: mater domini: dominus: lux.
Magdalena credo canit: cum discipulis duodenis.
Porro die domini: credo cantabitur omni.
Non credit Michael: confessor: virgoq; martir.

Nota versus quando Ite missa est decantatur.

Post duplex alle. semper cantabitur Ite.
Sed vigil. ascensu. simul exaudi caret Ite.
A cinerum festo: donec benedicta canatur.
In primis ferijs nullum festum celebratur.

Versus ad celebrandum nuptias. quando licet siue non.

a longe boiem dederūt si nō vīm sit sc̄s trinitas.
Aspiciens: veterem: circum: qua. quis: benedictis
Nō licet. licet. nō licet. licet. nō licet. licet.

Versus quomodo tpe interdicti in ecclesia seruandum est.

Dum locus est interdictus: fit gratia talis.
Crismantur: baptisuntur pueri vel adulti.
Infirmis: sanis confessio participatur.
Solis infirmis corpus christi tribuatur.
Clerus inungatur sine campanis tumultatur.
Quatuor in festis foribus celebratur apertis.

De vita humana bene instituenda.

Mane deo vitam cōmendat vir bonus omnem.
Predicet ⁊ laudes: gratus vbiq; deo.
Nocte memor culpe: relegensq; errata diurna.
Peniteat: veniam postulat: inde cubat.

KL Januarius habet dies. xxi. Luna. xxi.
Nox habet horas. xvi. Dies. viij.

iii	A	Circumcisio domini.	Festum
	b	iii Octava Stephani	
ii	c	ii Octava Joannis	
	d	i Octava Innocentium	
xix	e	nonas	Vigilia claustralis
viii	f	viij Epiphania domini.	duplex festum
	g	vij Ysidori epi z confes.	Clavis. lxx. Missa.
xvi	A	vi	
v	b	v	
	c	iiii	
xiii	d	iii	
ii	e	ii	
	f	Idus.	
x	g	xix Octava Epiphanie dñi.	plenu officiu
	A	xviii Felicis in pincis pbi z confes.	Missa.
xviii	b	xvii Marcelli pape z martiris.	Missa
vii	c	xvi Antonij ab. z pfes. ple. offi. Sulpicij epi. mis.	
	d	xv Pusce virginis z martiris	missa.
xv	e	xiiii Marij z Marthe martiru	missa.
iiii	f	xiii Fabiani z Sebastiani martiru	plenu offi.
	g	xii Agnetis virginis z martiris	plenu offi.
xii	A	xi Vincentij martiris	missa
i	b	x Emerentiane virginis z alioz martiru	missa
	c	x	
xix	d	viiij Conuersiois sc̃i pau. Proiecti mar. i. añ. festu	
	e	vii	
xvii	f	vi Juliani epi z cofes.	festum.
vi	g	v Octava agnetis virg. z mar.	missa
	A	iiii Valerij epi z confes.	missa.
xiiii	b	iii Aldegundis virginis no martiris	missa.
iii	c	ii	

In iano claris : calidisq; cibis potiaris.
Atq; decens potus : post fercula sit tibi notus
Vedit enim medo tuc potus : vti bene credo
Balnea tuc intres : z venam findere cures.

FEbrunarius habet dies. xxviij. Luna. xiiij.
Nō habet horas. xiiij. Dies. x.

	b	Virgide virginis nō marti.	festum	
xi	e	iiiiij	Purificatōis btē marie virgi.	duplex festū
xix	f	iiij	Blasij ep̄i z marti.	plenū offi.
viii	g	ij		
	A	nonas	Agathe virginis z mar.	plenū offi.
xvi	b	viiiij	Vedasti ep̄. z p̄f. ple. off.	Dorothee v̄g. i. aii.
v	c	viiij		
	d	viij		
xiii	e	v	Apollonie virginis z martiris	missa
ij	f	iiiiij	Scholastice virginis z aliorū martirū.	missa.
	g	iiij		
x	H	ij		
	b	Idus.		
xviii	c	xvi	Valentini z aliorū martirum	missa
vii	d	xv		
	e	xiiiiij	Juliane virginis z martiris	missa
xv	f	xiiiij		
iiiiij	g	xiiij		
	A	xi		
xiiij	b	x		
ij	c	ix		
	d	viiiij	Cathedra sancti Petri	festum
x	e	viiij	Dig. ii	Nō q̄ i āno bisexti
	f	viij	Matthie apli du. festū	li sedēdū aut stādū
xvii	g	v	est sup hāc l̄am e. q̄ ē i vigilia mathie duob⁹	
vi	A	iiiiij	dieb⁹. z idō eadē l̄a i āno bisextili bis nūeraē	
	b	iiij	vbi gr̄a. Si eadē l̄a fuerit dñicalin āno bisex	
xiii	c	ij	tili. tūc seq̄nti die accipiat eadē l̄a e etiā p̄ ses	
			cūda feria. z ibidē celebrabit vigilia z tertia feria festū mathie	
			Siliter si p̄dicta l̄a e fuerit sēda feria i anno bisextili. tūc seq̄n	
			ti die accipiat eadē etiā p̄ tertia feria. z ibidē sernabit vigilia	
			z quarta feria festū mathie. z sic p̄sequēter.	

Masatur occulta febuis tibi febua multa
Potibus ac escis : minui si tunc bene nescis
Frigus z horrorē fuge : pollice funde cruorē
Sugge fauū mellis : q̄ morbiū pectore pellis.

KL Martins habet dies. xiii. Luna. xiii.
Mox habet horas. xij. Dies. xij.

iii	d	vi		
	e	v		
xi	f	iiii	Adriani martiris	missa
	g	iii		
xix	A iiii			
viii	b	ii		
	c	nonas	Perpetue z felicitatis virg. z mar.	missa
xvi	d	viii		
v	e	vii		
	f	vi		
xiii	g	v		
ii	A iiii		Gregorij pape z cofessor	duplex officiu
	b	iiii		
x	c	iii		
	d	Idus.		
xviii	e	xvii	Liriaci martiris z alioz marti.	missa
vii	f	xvi	Bertrudis virginis.	missa
	g	xv		
xv	A iiii			
iiii	b	iiii		
	c	iii	Benedicti abbatis	missa
xii	d	ii		
i	e	x		
	f	ix		
xix	g	viii	Annunciatois be. ms. s. dn. festu. Aduer' scis	
viii	A vii		Lutgeri epi z pfe. missa. Kiliai eode die	
	b	vi		iii. aie.
xvi	c	v		
v	d	iiii		
	e	iii		
xiii	f	ii		
ii	g	i		

Martius humores gignit: variosq; dolores
Sume cibum pure: cocturas si placet vire
Balnea sunt sana: sed queq; supflua vana
Vena nec abdenda: nec potio sit tribuenda.

festum
lex festu
nu offi.
nu offi.
g. i. aie.
missa
i. missa.
missa
missa
festum
biserti
stadiu
uob?
uerat
bisex
p ses
athie
c se qn
igilia
sta
efcis
uore
bellis.

KL Aprilis habet dies. **xx.** Luna. **xx.**
Nox habet horas. **x.** Dies. **xiiij.**

vi	A iij		
	b iij		
xix	c ij	Ambrosij epi z confesso.	duplex offi.
viii	d nonas		
xvi	e viij		
v	f vij		
	g vi		
xiiij	A v		
ij	b iij		
	c ij	Leonis pape z confesso.	missa.
x	d ij		
	e Idus.	Eufemie virginis z martiris.	missa
xviii	f xvij	Libertij z Valeriani martiris	missa
vij	g xvij	Clavis rogationum.	
	A xvi		
xv	b xv		
iiii	c xiiij		
	d xiiij		
xii	e xij		
i	f xi		
	g x		
xix	A ix	Georgij mar. fest. Pulinne vg. eodē die mis.	
	b viij		
xviii	c vij	Marci enāgeliste. plenū offi. Zetania maior.	
vi	d vi		
	e v		
xiiii	f iij	Trāslatio. sc̄ti liborij. ple. of. Vital' mar. i. affi.	
ij	g iij	Clavis pentecostes.	
	A ij		

Se probet in vere vires aprilis habere
Luncta renascunt: cunctiq; poni reserant
In quo scalpescunt corp⁹: sanguis q̄z crescit.
Ergo soluat venter: cruoz minuaf.

KL Maius habet dies. xxi Luna vero. xii.
Nox habet horas. viij. Dies. xvi.

xi b Philip. z iaco. aplo. du. fel. Walburgē d. mis.

xix c vi Inuēndis scē cruc. Alexandri z alioꝝ. festum.

viiij d v Sodehardi epi z cōfel. missa.

xvi e iij Joannis ante portā latinam ple. officiū

v f iij Anonas

xiii g ij Gordiani z Epimachi mar. missa

ij b viij Meri Achillei Pancracij z alioꝝ mar. festū

i c viij Sernacij epi z p̄fel. mis. Marie ad martires
Collec. tñ in missa.

xvii d v Idus

xvi e iij Potentiane virginis. missa

iiiiij f iij Saturnine virginis z marti. festum

xii g iij Urbani pape z martiris missa

i b xi Aduentus sancti Liborij ple. officiū

xix c ix Maximi epi z confel. missa

xvi d viij Lancij cāciani cācianille z petronille mar. z v.

xiiiiij e viij Maio secure laxari sit tibi cure

iiiiij f viij Scindaſ vena : sed balnea denſ amena

iiij g v Cū callidis rebus sint fercula seu speciebus

i b iij Potibus astricta sit salua cum benedicta

ii c iij Potibus astricta sit salua cum benedicta

ii d ij Potibus astricta sit salua cum benedicta

ii e ij Potibus astricta sit salua cum benedicta

ii f ij Potibus astricta sit salua cum benedicta

ii g ij Potibus astricta sit salua cum benedicta

ii h ij Potibus astricta sit salua cum benedicta

ii i ij Potibus astricta sit salua cum benedicta

ii k ij Potibus astricta sit salua cum benedicta

ii l ij Potibus astricta sit salua cum benedicta

ii m ij Potibus astricta sit salua cum benedicta

ii n ij Potibus astricta sit salua cum benedicta

ii o ij Potibus astricta sit salua cum benedicta

leg offi.

missa.

missa

missa

ie mis.

maioꝝ.

.i. aff.

ne

refect.

KL Junius habet dies. xii. Luna. xii.
 Non habet horas. vi. Dies vero. xvij.

e		Thicomedis martiris	missa
xix	f	iiij	Marcellini et Petri
xviii	g	iiij	Erasmii epi et martiris
xvi	A	iiij	
v	b	nonas	Bonifacii epi et martiris. et socioꝝ eius festu
	c	viiij	
xiiij	d	viiij	Aduentu reliqꝝ scti Thome cantuarien. mis.
ij	e	vi	Medardi epi et confesso.
	f	v	Primi et Feliciani martirum
x	g	iiij	
	A	iiij	
xviii	b	ij	Barnabe apli
xvii	c	ij	Basilidis Tyrini et socioꝝ eius mar.
xv	d	xviiij	Idus Anthonij pbi et confes. simpli.
xiiii	e	xviiij	Ruffi et Valerij marti.
xiii	f	xvi	Viti martiris.
	g	xv	Aurei et Justinii mar.
xii	A	xiiij	
i	b	xiiij	Marci et marcelliani mar.
	c	xiiij	Genasij et Prothasij mar.
xix	d	xi	Regine virginis.
	e	x	Albani martiris.
xvii	f	ix	Decem milliu martiꝝ. ple. of. Paulini p. fel. mis.
xvi	g	viiij	Digilia.
	A	viiij	
xiiii	b	vi	Matinitate scti Johannis baptiste. du. festu
xiii	c	v	Senere virginis
	d	iiij	Johannis et Pauli martiru.
	e	iiij	
x	f	ij	Leonis pape et p. fel. ple. of. p. nent. Digilia.
	g	ij	Petri et Pauli aploꝝ duplex festum.
			Comemoratio sancti Pauli apli. ple. offi.

Potio que gentes turbat (seu medo) bibentes
 Junius vt suadet fugit tibi: teqꝝ tradet.
 Ne noceat colera valet ista refectio vera.
 Lactuce frondes ede: ieiunus bibe fontes.

KL Julius habet dies. xxi. Luna. xii.
Agor habet horas. vii. Dies vero. xvi.

ix	S	Octava sancti Jobānis baptiste	missa
viii	A vi	Visitatōis be. ma. v. du. fe. Processi mar. eo.	
	b v	Trālatōis scti Thome apli. iij. añ. Die mis.	
vii	c iij	S cholasticę epi z confes.	festum
vi	d iij		
v	e ij	Octava Pe. et Pau. aploz	missa
iiii	f nonas	Materniani confesso.	missa
iii	g viij	K ilianii epi z mar. z so. eius	festum
ii	A vij	Octava visitatōis be. ma. virg.	ple. offi.
	b vi	S eptem fratrum mar.	festum
	c v	Translatio sancti Benedicti abbatis	missa
xviii	d iij	Ermachore et Fortunati mar.	missa
xvii	e ij	Margarete virginis et mar.	ple. offi.
xvi	f ij	Henrici imperatoris. du. of. Elegij p. fel. missa	
xv	g Idus	Divisionis aploz	duplex offi.
xiiii	A xvij		
	b xvi	Alexij p. fel. simpli. ple. offi. Sperati mar. eo.	
xiii	c xv	Arnolphi epi et p. fel. missa. Die missa	
xii	d xiiij	Cristine virginis z mar.	missa
	e xiiij		
xi	f xij	Praxedis virginis.	missa
	g xi	M arie magdalene. du. fe. D edicatō eccl. pad	
xvii	A x	L ibonij ep. z p. fe. du. fe. Appollinar? mar. mis	
xvi	b ix	Pavacij Turribij z alio. mar. ple. of. Vigilia	
	c viij	J acobi apli. du. fe. Cristofei mar. eo. die mis.	
xiiii	d viij	Anne matris gloriose virg. ma.	du. offi.
xiii	e vi		
	f v	Innocētij pape z mar. Panthaliōis mar. mis	
xii	g iij	Felicis simplicij z alio. mar.	ple. off.
xi	A ij	Octā s. libonij. ple. offi. Abdon z sennen mar.	
x	b ij	Bernani epi z p. fel. missa	(missa

Lui vis solamen : suade iuli medicamen
 Venā nō scindat : nec ventrē potio ledat.
 Somnū compescat : et balnea cuncta pavescat.
 Sitq; recens vnda : simul allia : salua munda.

missa
 missa
 missa
 eius fest.
 uariet. mis.
 missa
 missa
 ple. offi.
 mar. missa
 ple. offi.
 missa
 festum
 missa
 festum
 missa
 missa
 missa
 ini p. fel. mis.
 gilia.
 du. fest.
 missa
 missa
 Digilia.
 plex festum.
 ple. offi.
 bibentes
 adet.
 vera.
 fontes.

60 Augustus habet dies. xiii. Luna. xix.
Hor habet horas. x. Dies xiiii.

viii	e		Ad vincula pe. festū. Machabeoz	missa
xvi	d	iiii	Stephani pape z marti.	missa
v	e	iii	Inuentio sc̄i Stephani p̄thomar.	ple. offi.
	f	ii	Iustini presbyteri.	missa
xiii	g	nonas	Dñici p̄fel. simpli. ple. of. Sualdi regl z mar.	
ii	A	viii	Sixti felicissimi z alioz mar. mis.	(eo. die mis.
	b	vii	Domati ep̄i z mar.	missa
x	c	vi	Liriaci z socioz eius	missa
	d	v	Romani mar. Collec. in missa tñ.	Vigilia.
xviii	e	iiii	Laurentij martiris	duplex festum
vii	f	iii	Bāgericij ep̄i z p̄fel. pl. of. Tiburcij. mar. mis.	
	g	ii	Eupli z Claudij marti.	missa
xv	A	Idus	Ypoliti z socioz eius mar.	ple. offi.
iiii	b	xix	Eusebij pb̄i z p̄fel. sim.	missa. Vigilia.
	c	xviii	Assumptōis bea. marie virgi.	summū festū
xii	d	xvii		
i	e	xvi	Octava sancti Laurentij mar.	missa
	f	xv	Agapiti martiris	missa
ix	g	xiiii	Magni martiris	missa
	A	xiii	Maximi ep̄i z confesso.	missa
xvii	b	xii		
vi	c	xi	Octā. assūp. be. ma. pl. of. Thimothei z Sim	
	d	x	Vigilia. (phoriani missa.	
xiiii	e	ix	Bartholomei ap̄li.	duplex festum
iii	f	viii	Genesij Turribij z alioz mar.	missa
	g	vii	Anastasi ep̄i z mar.	missa
xi	A	vi	Ruffi z Pellagij marti.	missa
	b	v	Augustini ep̄i. dup. offi. Hermeti mar. iij. añ.	
xix	c	iiii	Decollatōis ioh̄a. bap. festū. Sabine vg. i. añ	
viii	d	iii	Felicis et adaucti marti.	missa
	e	ii	Paulini ep̄i z p̄fesso.	missa

Quisquis in augusto vinat medicamine iusto
Raro dormitet : estum : coitum quoq; vitet
Balnea nō curet : nec lōga cōmestio duret
Nemo lazari debet : nec fleubothomari.

KL September habet dies. xxx. Luna. xxx.
Mox habet horas. xij. Dies. xij.

xvi	f	Egidij. p[re]sbi. Sirti z alioz marti.	ple. officiu
v	g	iiij	Verene virginis
	A	iiij	Remacl[is] epi z p[re]f.
xiiij	b	ij	
ij	c	nonas	Taurini z Mercuriani mar.
	d	viiij	
x	e	vij	Digilia claustralis.
	f	vi	Matinitat[is] be. ma. v[er]g. du. festu. Achiani mar.
xviii	g	v	Borgonij marti.
vii	A	iiiiij	ple. officiu (i. a[n]n.
	b	iiij	Prothi z iacincti mar.
xv	c	ij	
iiiiij	d	Idus	Waterni epi z p[re]feso.
	e	xviiij	Exaltat[i]o[n]is sc[ilicet]e cruc[is]. Cornelij z alioz. festum
xiiij	f	xviiij	Oct. nati. be. ma. v. ple. of. Mac[ed]edis mar. i. a[n]n
ij	g	xvi	Lucij z gemin[is]i. Eufemie v. z alio. mar. mis.
	A	xv	Lamberti epi et marti.
x	b	xiiiiij	
	c	xiiiiij	
xviiij	d	xiiij	Digilia.
vi	e	xi	Mathei apli z euangeliste. duplex festum.
	f	x	Mauricij z socioz ei[us] ple. of. Luctrud[is] v. i. a[n]n.
xiiiiij	g	ix	
iiij	A	viiiij	Conceptio[n]is sc[ilicet]i Joh[ann]is baptiste
	b	viiij	firmi[us] epi z martiris
xi	c	vi	
	d	v	Coline Damiani z alioz mar. festum.
xix	e	iiiiij	Zberentij epi z marti. missa
viiiij	f	iiij	Michaelis archangeli duplex festum
	g	ij	Iheronymi p[re]b[is]ti. duplex officiu.

Fructus maturi septembri sunt valituri.
 Et pira cu[m] vino : panis cum lacte caprino
 Quae dat vitica tibi potio fertur amica.
 Tunc venā pandas : species cu[m] semine mādas.

beoz missa
 missa
 r. ple. offi.
 missa
 i regl z mar.
 ceo. die mis.
 missa
 missa
 i. Digilia.
 duplex festum
 cij. mar. mis.
 missa
 ple. offi.
 Digilia.
 unum festu
 missa
 missa
 missa
 missa
 thei z Sim
 riani missa.
 duplex festum
 missa
 missa
 missa
 mar. iij. a[n]n.
 pine v[er]g. i. a[n]n
 missa
 missa
 ninc in sto
 oqz vitet
 o duret
 mari.

KL October habet dies. xxxi. Luna. xii.
Nox habet horas. xiiij. Dies. x.

xvi	A	Remigij epi z pfe.	ple. offi.
v	b	vi	
xiiij	c	v	Quoz ewaldoz pbioz z mar.
xij	d	iiii	fracisci pfe. sim. ple. offi. Marci pfe. i. an.
	e	iii	Weynolphi diaconi z pfe.
x	f	ii	
	g	nonas	Marci. Marcelli. Apulei. z alioz mar. missa
xviii	A	viii	
xvii	b	vii	Dionisij z socioz eius mart.
	c	vi	Sereonis et socioz eius marti.
xv	d	v	Justi et Archemie mar.
xiiii	e	iiii	
	f	iii	
xii	g	ii	Calixti pape et marti.
i	A	Idus	Sanctoz mauroz mar.
	b	xv	Galli pfe. missa. Synodus epalis.
xix	c	xvi	
	d	xv	Luce euangeliste
xviii	e	xiiii	Januarij z socioz eius mar.
	f	xiii	
xvi	g	xii	Undecim milliū virginū
xv	A	xi	Generi epi et pfe.
xiiii	b	x	Generini epi et confesso.
	c	ix	
xii	d	viii	Crispini et Crispiani mar.
	e	vii	Amandi epi et pfe.
xix	f	vi	
xviii	g	v	Simonis et Jude aploz
xvi	A	iiii	Marisci epi et pfe.
xv	b	iii	
xiiii	c	ii	

Quintini martiris puenit. ple. offi. Vigilia.
October vina prebet cum carne ferina
Mecno aucina caro tunc valet vt volucrina
Quāuis sit sana : tamen ipsa repletio vana.
Quantū fas comede : sed nō p̄cordia lede.

NOuember habet dies. xix. Luna. xix.
Nox habet horas. xvi. Dies. viij.

	d		Om sctoꝝ duplex festu. Cesarij mar. i. añ.	
xiiij	e	iiij	Eustachij z socioꝝ eius mar.	missa
ij	f	iiij	Duperti epi et confesso.	missa
	g	ij		
k	Nonas			
	b	viiij		
xviij	c	viiij	Wilbrordi epi et confesso.	missa
viiij	d	vi	Octa oim sctoꝝ. ple. of. Quattuor coronatoꝝ	
	e	v	Theodozi martiris ple. offi. (mar. missa	
xv	f	iiij	Martini pape z mar.	missa
iiiiij	g	iiij	Martini epi z p. fel. du. fel. Denne mar. i. añ.	
	hij		Luniberti epi z confesso.	missa
xij	b	Idus	Burij epi et confesso.	missa
i	c	xviij	Fridolini epi et confesso.	missa
	d	xviij		
ix	e	xvi		
	f	xv		
xviij	g	xiiij	Octana beati martini epi	missa
vi	Arij		Elizabeth vidue. du. of. Helasij pa. z p. fel. mis.	
	b	xij		
xiiij	c	xi		
ij	d	x	Cecilie virginis et mar.	festum
	e	ix	Clemēt pape z mar. ple. off. Felicitat virg. z	
xi	f	viiij	Crisogoni martiris	missa (mar. i. añ.
xix	g	viiij	Katherine virginis et mar.	duplex festum
	Avi		Illationis sancte marie virginis.	du. offi.
viiij	b	v		
	c	iiij	Zandolini epi et confesso.	missa
xvi	d	iiij	Saturnini et alioꝝ mar.	i. añ. Vigilia.
v	e	ij	Andree apli.	duplex festum

ple. offi.
missa
rci p. fel. i. añ.
festum
mar. missa
festum
missa
missa
missa
missa
missa
missa
missa
duplex offi.
ple. offi.
festum
missa
missa
missa
missa
gilia.
duplex festum
missa
i. Vigilia.
na
olucrina
io vana.
ia lede.

Dis sanus fieri : curet reuma nouembri.
Quodq; nocens vita : tua sit sernata dieta
Balnea cū venere : tunc nulli proffit habere
Potio tunc sana : nec iusta munitio vana.

KL December habet dies. xxi. Luna. xii.
Nox habet horas. xvij. Dies. vi.

xij	f	Eligij epi z pfe.	i. an. in matutinis tm.
ij	g	Longini militis z mar	i. an. in matuti. tm
	A ij		
e	b	Barbare virginis z marti.	missa
	c	nonas	
xviii	d	Nicolai epi z pfe.	Duplex festum
vij	e	Octava andree apli.	missa
	f	Conceptiois bte marie virginis.	duplex festu
xv	g		
iiii	A ij	Damasi pape z pfe.	missa
	b		
xij	c		
i	d	Adus. Auberti epi z pfe. fes.	
	e		
ix	f		
	g		
xvii	A vi		
vi	b		
	c		
xiiii	d		
iii	e	Thome apli.	Digilia. Duplex festum
	f		
xi	g		
xix	A ix		
	b	Natiuitas domini.	Digilia. Summu festum
viii	c	Stephani pthomartir	festum
	d	Johannis euange.	duplex festum
xvi	e	Sanctoru innocentiu	festum
v	f	Thome epi z mar.	missa
	g		
xiii	A ij	Siluestri pape z marti.	missa

Sane sunt membris calide res mense decēbris.
Frigus vitetur : capitalis vena secetur
Lotio sit vana : nec plurima potio sana
Sit tepidus potus : nā frigus abbourec totus.

Annus h
Dies ver
Tabula
nis curre
ad caput
e d

b s
g
In tabul
cōem vel
faciliter i
est e accip
est d. da.
qz deince
tis ppos
ppoliti e
intellige
ad festu
quam a
Tabula
uolutio
tib? sem

Claves
aure? m
Claves
aure? m

Simili
tes clau
annū. A
deincep
ad nūe
illic nū
nona l
Festa i

Annus habet. xij. menses. Hebdomadas. liij. z diem vnum.
Dies vero. cccxv. z horas sex.

**Tabula annorū cōmuniū et bisextiliū l̄rāūq; dñicaliū q̄trans
nis currentiū. reuolutio cui⁹ est. post annos. xxvij. post quos
ad caput eiusdē cū annus tunc cur̄rētib; reuertit. hic sequit̄.**

e d c b g f e d b **A** g f d c
b **A** f e d c **A** g f e c b **A** g
g b

In tabula igit̄ vel serie l̄rāū dñicaliū supraposita annū vel
cōem vel bisextilē l̄rām itē dñicalē singulis annis hoc pacto
faciliter inuenies. Primā nempe l̄rām in suprascripta serie q̄
est e accipe: z da illi annū salutis. M. ccccc. v. Sequenti l̄rē q̄
est d. da. M. ccccc. vi. z iterū sequēti vicē c. da. M. ccccc. vij. sic
q; deinceps p̄grediēdo quousq; ad numerū anni tui curren
tis p̄positi puenies. Quia l̄rā sup̄ quā cadit talis nūer⁹ anni
p̄positi erit l̄rā dñicalis. Que si vnica occurrit annū cōem esse
intelliges. Si duplex bisextilē. Et tunc prior. i. superior vsq;
ad festum Mathie apostoli vtilis erit. Inferior autē ad reli
quam anni partem accomodabitur.

**Tabula clauū festoz mobilū similes aurei nūeri subiūcti. re
uolutio cui⁹ est post annos. xix. post quos cū annis tūc curren
tib; semp̄ ad eiusdē regredit̄ initium hic sequit̄.**

Claues festoz mobilium.

Claues. xij xxxi xx xxxix xxvij xvij xxxvi xxv xiiij xxxiij
aure⁹ nu. v vi vij viij ix x xi xij xiiij
Claues. xiiij xi xxx xix xxxviij xvi xv xxxiiij xxxiij
aure⁹ nu. xv xvi xvij xviiij xix j ij iij iij

Aureus numerus.

Simili cōputo vt dictū est de l̄rā dñicali etiā dep̄bendere po
tes clauē festoz mobilū. Nā clauū nūero p̄io q̄ vicē ē. xij. da
annū. M. ccccc. v. sequēti nūero q̄ ē. xxxi. da. M. ccccc. vi. sicq;
deinceps p̄ singlōs nūeros clauū accomoda: donec p̄duxerit
ad nūer⁹ anni p̄positi. Nā vbi ann⁹ tu⁹ p̄posit⁹ sedē inueniet:
illic nūer⁹ clauis dep̄bendes. Sub quo p̄tinu⁹ aure⁹ nūer⁹ pro
nona luna reperienda valens apparebit.
Festa igit̄ mobilia habita clauē anni currentis: hoc modo in

stinis tm̄.
natuti. tm̄
missa
lex festum
missa
plex festū
missa
Digilia.
lex festum
Digilia.
nū festum
festum
lex festum
festum
missa
missa
decēbris.
r
a
re totus.

ueniunt. Aduerte q̄ vnitates sunt in clauē anni currēt: de
inde tot dies nūera deorsum descēdendo a loco cuiuslibet cla
uis in kalendario notati: vbi aut nūerus ille terminat ibi do
minica proxima tale festū paget. In anno autē bisextili si sep
tuagesimā aut q̄dragesimā queris clauē adde vnitatē: et si q̄
dragesima iuxta talem computationem in .xxiiij. die february
vel post inuenta fuerit ipsa per vnū diē retracta erit pagēda.

Noniluniorum canon.

Nonilunium siue luna noua singulis mensib⁹ anni sic reperit.
Nabito aureo nūero anni tui vbiq̄q; ille in ordine aurei nu
meri in kalēdario posito tibi occurrerit a loco illo illi⁹ diei iux
ta positi: sequentiū verborū sillabas sursum cōputa: vtputa
In celis est hic. vnicuiq; diei accomoda sillabā vnā: diesq; q̄
ille supra quem sillaba hic ceciderit: dies est nonilunij pro
positi per singulos menses anni.

Carmina docentia per nonilunia inuenire pascha.

Post regum festa quere nonilunia trina

Post dominica tertia sacrum pascha celebra.

Alia ad idem.

Post veris equinoctium quere plenilunium.

Et dominica proxima sacrum celebra pascha.

Non verius inuenies si mille legas codices.

Septuagesimā atq; interuallū alicuius anni per hanc sequē
tem tabulā: si faciliter scire volueris: inspicie in ea aureū nu
merū eiusdē anni in priā riga si annus est bisextilis. vel in ses
cūda riga si annus est cōis. Et septuagesima nūq̄ erit illo die
circa quē aureū numerū reperisti. Sed semp dñica proxima se
quēte. Et a latere illius dominice habes illius anni interuallū
lunā a natiuitate domini ad dominicam. Esto mihi.

Aureus n
r
xvi
v
xiiij
ij
i
xviii
vii
xvi
iiii
xii
i
ix
xv
vi
xiiii
iii
ii
xi
x
viii

Aurens nuber? Zfcdificales Internallid. Locurrente

ro	c	An		iiij
xvi	d	pu	v	iiij
v	e	ca	v	v
xiiij	f	fab	v	vi
ij	g	ang	v	
x	A	vin	vi	i
xviii	b	cen	vi	iiij
vii	c	ti	vi	iiij
xvi	d	pau	vi	v
v	e	pol	vi	vi
xiiij	f	no	vi	vii
ij	g	bi	vi	viii
x	A	le	vii	i
xviii	b	lu	vii	iiij
vii	c	men	vii	v
xvi	d	Bu	vii	vii
v	e	pur	vii	viii
xiiij	f	bla	vii	v
ij	g	sus	vii	vi
x	A	ag	vii	i
xviii	b	dor	vii	iiij
vii	c	fe	vii	v
xvi	d	bru	vii	vii
v	e	ap	vii	viii
xiiij	f	scho	vii	v
ij	g	las	vii	vi
x	A	ti	ix	i
xviii	b	ca	ix	iiij
vii	c	va	ix	v
xvi	d	lent	ix	vii
v	e	in	ix	viii
xiiij	f	li	ix	v
ij	g	con	ix	vi
x	A	un	x	i
xviii	b	ge	x	iiij
vii	c	tunc	x	v
	d	pe	x	vii

currēt: de
 inslibet cla
 inat ibi do
 rtili si sep
 atē: z si q
 e february
 t pagēda.

ic reperit.
 e aurei nu
 li diei iux
 a: vtputa
 ā: diesqz
 lunij pro

ha.

anc sequē
 ureū nu
 vel in ses
 it illo die
 oxima se
 intervala

Mandatū Episcopale super horis canonicis legēdis.

Ericus dei et aplice sedis gra eccle Paderburneſi. et Snabur
genſi. Epſ. dux Brunſuiceſi. et c. Dilectis nobis in chſo Cleri
cis vniuerſis nre Paſ. dioceliſ. Salutē in dño ſempiternā.
Quoniā oia in hoc trāſitorio ſeclo agēda : p̄fuſe et indetermi
nate agunt : ſi ſine debito pagunt ordine. Profecto iuxta ſetō
rū patrū inſtituta : ac ſctē et catholice Romane eccle ordina
tionē in diuinis horis canonicis dicēdis et legēdis. nō ſolum
deuotionē et attentionē : ſed etiā debitū ordinē h̄m tpm varie
tate et diuerſitate ſctōz ſub granib⁹ pctis clericis oportere ob
ſeruare p̄cipit. Sane ſicuti ad nram veridicā puenit noticiā :
q̄ dolēter audiui⁹ : ſūt nōnulli clerici dicte nre dioceliſ : qui
enormiter ſincopādo legūt horas canonicas. Alij vni⁹ etiā
opidi et vni⁹ etiā parochialis eccle clerici : difformiter et diſ
ferenter p̄ſoluūt h̄mōi diuinū officiū. Alij ex ſcartulis defectu
oſis et trūcatis : dicere deo canonicas nō verent horas. Cum
itaq̄ ex debito nri officij et pastoralis dignitatē nobis incūbat
q̄ ſaluti aiaz nroz ſubditoz : maxie clericoz : p̄ poſſe nro di
ligēt⁹ intendam⁹. Veſtigijs felicis recordatiōis quondā dñi
Bernhardi Ep̄i dñi vineret dicte Paſ. eccle nri p̄deceſſoris
inherētes : viſum ē nobis neceſſariū : vt defectib⁹ illis in p̄fa
ta nra dioceliſ : oportune et ſalubriter occurrā. Et vt vnifor
mitas et eqlitas in diuinis officijs et horis canonicis legēdis
et dicēdis in p̄fata nra dioceliſ exiſtat. Et vt illa tam ī p̄cipuis
ſolēnitatib⁹ : et ſctōz feſtuitatib⁹ : q̄ ferialib⁹ dieb⁹ decentius
et honouificent⁹ per anni circulū obſeruet. De p̄ſilio et aſſenſu
Dilectoz nobis in chſo Decani. Archidiaconoz. et Canoni
coz ei깯dē eccle nre Paſ. ordinam⁹ ſtatim⁹ : et diſtrict⁹ ſub
excoicationis et anathematis pena p̄cipim⁹ et mandam⁹. Vt
vnusquifq̄ clericoz ſeculariū ſepedice nre dioceliſ infra vni⁹
menſis ſpaciū : poſt p̄ſentū ſynodalē publicationē : et poſtq̄
bñficiū aliq̄d eccliaſticū p̄ſequit⁹ vel ad ſacros maiores ordi
nes promot⁹ fuerit p̄ime ſequēs : breuiariū nris impēſis im
p̄ſum. p̄ vniformi debita obſeruātia : in dicta nra dioceliſ eq̄
liter : tenēda et habēda : ſibi cōparare et emere ſtudeat et p̄cu
ret. Et h̄m illud : et ordinationē in eo innōtatā p̄ anni diſcur
ſum tam circa mobilia q̄ ſctōz feſta : p̄ qlitatib⁹ tpm occurrē

tia : in hor
Niſi p̄pte
aliter fueri
nē et ſtatut
nre dioceliſ
rim⁹ : ad p̄
nitas eſſe
ctos. Cū
nib⁹ nōnu
ni decurſu
gēteſimoc
ſtri Offici
p̄ſentiarū
nici ſupra
nro Reu
quo ad ca
data et die
quod et p̄
Pro deuoc
volentū
Caldrim
Quoniā
erit ſuſpē
canonica
in p̄nitis
cogitatio
iocos nō
deuotioi
landis a
ſatisfacti
riter inte
nat. orat
gra qua
ri accept
ce : intell
deuotioe
cū geſtu

egēdis.

S'nabur
 b'io Cleri
 mpiternā.
 ndetermi
 iuxta setō
 lle ordina
 nō solum
 pm varie
 portere ob
 it noticiā :
 ecclis : qui
 vni' etiam
 iter z dis
 lis defectu
 as. Cum
 s incubat
 sse nro di
 onda dñi
 decessoris
 lis in pfa
 vt vnifor
 s legēdis
 i p'cipuis
 decentius
 z assensu
 Canoni
 tricti' sub
 lam'. Et
 infra vni'
 z postqz
 ores ordi
 mpēsis im
 tocessi eqz
 cat z pcu
 ni discurs
 n occurrē

tia : in horis canonicis dicendis legēdis z psoluēdis se regat
 nisi ppter varietatē tpm in futuris synodis : circa aliq̄ festa
 aliter fuerit ordinatū z statutū. Nolum' tñ p hmoi ordiatio
 nē z statutū nre maioris z aliarū collegiatay eccliaz eiusdem
 nre diocesis p'latos. Canonicos z clericos : quib' in hoc dese
 rim' : ad p'libata breuiaria cōpanda : aut hm ea horas cano
 nicas esse legendū cantandū aut dicendū aliquaten' fore astri
 ctos. Cū in illis ecclesijs ex bonay mentū z fidelū ordiatio
 nib' nōnulla reperiant festa statuta extra ordinē p'actū p ans
 ni decursum seruari solita. Datū Anno dñi Millesimoquin
 gētesimoduodecimo. Die quidē tertia. Mensis Januarij. no
 stri Officialat' Curie nre Pad. sub sigillo maiori : q̄ ad hec in
 p'sentiarū vtimur. Et qz nos Decan' Archidiaconi z Cano
 nici supradicti ad p'missa omnia nrm vna cū supranoiato dño
 nro Reuerēdissimo attribuum' assensum. Ideo sigillū nostrū
 quo ad causas vtimur post sigillum officialat' predictū sub
 data z die prefatis appendendum durimus z appendimus :
 quod et publice per presentes protestamur.

**Pro deuotiōis introductiōe z rudiū horas canonicas dicere
 volentū informatiōe infrascripta ex cōclusionib' dñi Joānis
 Caldrii in capitulo primo de cele. missa. notanda sunt.**

Quoniā oīs bñficiat' vel ad sacros ordines ordinat' : licet fir
 erit suspēsus excoīcat' vel etiā degradat' nihilomin' ad horas
 canonicas iuxta determinationē ecclie remanet obligat'. Nunc
 in p'mis aduertat : aim suū ad debite orandū p'paret. vanas
 cogitatōnes proflus abijciat. inter orandū colloq̄a : risus : et
 iocos nō admisceat. canib' : bestijsqz ceteris nō intēdat. locū
 deuotiōi aptū eligat omī impedimēto vacuū. Nō grā hūane
 laudis accedat : sed recta z bona intentiōe in dei laudē officij
 satisfactiōe. meriti augmentū. z bñfactorū suffragiū singula
 riter intentus. Initiando deniqz se orans signo scē crucis mu
 niat. orationē dñicā cū salutatōe angelica p'mittat. Et diuina
 grā qua mens dei in laudē deuotius eleuet. z obsequiū creato
 ri acceptabilius reddat : assistat. Legēde igit' sūt hore canoni
 ce : intellectualiter cū cordis attentioe. affectualiter cū mentē
 deuotiōe. integraliter cū distincta oris exp'ssione. venerabiliter
 cū gestu corpis z aīe. Cōgruēter locis z horis statutis. psallē

tib⁹ (sicut beatus Bernbardus testat) angeli sancti admisceri dignant. Ea propter eorum debemus attendere presentiam. cum istam ad orandum aut psallendum et stare cum omni reuerentia atque disciplina et hijs crebrius intendere versibus.

Cum domino psalles psallendo tu tria serues
Dirige cor sursum: profer bene: respice sensum
Tunc orantur hore cum corde leguntur et hore
Auscultando caue: simul incipe: desine plane

Is profecto qui horas canonicas deuote dicit. Copiosius a deo premitur. In tribulationibus suis consolabitur: a periculis preseruetur: gratiam dei amplius obtinebit et gloriam. Conscientiam suam alleviat: et tributum suum domino deo soluit debitum. Atque illius opera erunt extunc deo acceptiora: plus sibi meritoria: ac minus defunctisq; utiliora.

Oratio Innocentij quinti post horas dicenda.

Sancte et indiuidue trinitati: iesu christi crucifixi humanitati. et beate marie uirgini et matri regis altissimi: sit sempiterna gloria ab omni creatura per infinita seculorum secula. Amen.

Alia oratio deuota post horas.

Suscipe sancte pater omnipotens deus obsequium seruitutis nostre: meritis gloriose semper uirginis Marie: beatorumque apostolorum tuorum Petri et Pauli et aliorum apostolorum: beati Francisci: beati Pancracij: beate Katherine: et omnium sanctorum sanctarumque tuarum. Ut si quid dignum laudis in hijs tue obtulimus maiestati dignanter suscipe: et quod negligenter et indenote actum est clementissime pater ignosce. Per christum dominum nostrum. Amen.

Oratio beati Ambrosij ante missam dicenda.

Si tantum de reatu nostre delinquentie cogitamus: deputatum obseruationis misterium non implemus. Erane enim quod ad misericordiam tuam mundo corde et innocentibus manibus non veniamus. Sed grauius est dum si peccata meruimus etiam sacrificium non reddamus. Licet igitur pro obedientia assistere: pro indulgentia petere: pro officio ministrare: pro remedio immolare: obsecrare pro populo. Quiesco domine profora in me quod trepidat: cura quod tetet: reconcilia quod discordat: euacua quod corrumpit: humilia quod superbit. Sit pia iusticia: clemens correctio que non absorbeat peccatorem. Da in salute disciplinam: non in morte sententiam. Exaudi peccatoris precem: qui uisitas in dolore gementem. Per dominum nostrum iesum christum.

Benedictio
in matutino
sanctorum ser

Benedictio
Unigeniti
Spus sancti
In secundo no
chrisse pre
te perfecta

Secunda trin
Ille nos b
Diuinum a
In tertio
sanctissim
uet et pte

Intellect
Sancti en
Per hec
Nota fer
cunt. tunc
cha et per
tunc dice
tantes. S
Sequitur

S
me.
di. quor
gere pnt
te vel gr
p aliu su
ne debet
scit vtru
te incipe

Benedictiões sernade in diocesi Paderburnesi. ante lectōes in matutinis dñias dieb⁹ et qñ festū aliqđ sine plenū officū sanctorū seruat post pater noster in primo nocturno dicitur.

Adintonu nūm in uocē dñi Cū pēnā a terra

Iube domine benedicere

Bndictiōe ppetna: bñdicat ⁊ custodiat nos p̄ etern⁹. Amē
Unigenit⁹ dei filius nos bñdicere ⁊ adiuuare dignet. Amen
Spūsscti grā illuminare dignet sensus corda ⁊ corpa n̄ra Amē.
In scdo nocturno post pater noster dicit. Exaudi dñe ihesu
chrisite preces seruoy tuoy ad te deuote clamantiū q̄ in trinita
te perfecta uiuis ⁊ regnas deus p̄ om̄ia secula seculoy. Amen

Iube domine benedicere.

Sctā trinitas ⁊ isepabil⁹ vnitas nos sp̄ ptegat ⁊ bñdicat. A:
Ille nos bñdicat in terris: q̄ sine fine uiuit ⁊ regnat i cel. A.
Diuinū auxiliū maneat semper nobiscum. Amen.

In tertio nocturno post pater noster dicit. Precib⁹ ⁊ meritis
sanctissime dei genitricis ⁊ uirgis marie: ⁊ oim scōy suoy sal
uet ⁊ ptegat nos pius pater et misericors dominus. Amen.

Iube domine benedicere.

Intellectū sc̄ti enāgelij adapiat nobis grā ⁊ virt⁹ spūsscti. A.
Sācti enāgelij lectio: sit nobis sempiterna sal⁹ ⁊ ptectio. A.
Per hec euangelica dicta delectant n̄ra ⁊ vniuersa delicta. Amē
**Nota ferialib⁹ dieb⁹ ⁊ qñ tres lectōes tñ de tpe vel sc̄tis di
cunt. tñ dicent sp̄ bñdictiões de prio nocturno. Sed infra pas
cha ⁊ penthecosten qñ seruat Omelia tñ cū suis lectionibus
tunc dicent benedictiões de tertio nocturno ad omelia spec
tantes. Silitet fiet in vigilijs ap̄lorū ⁊ aliorū festorum.**

Sequit. xiiij. psilia doctoy p piculis q̄ in missa ptingere pñt

Sciendū est sumopere q̄ h̄m scripta sc̄toy doctoy. Tho
me. Alberti. Donaldi. Richardi. Obertini. Raymū
di. q̄tuordecim sūt picula defect⁹ vel negligētie q̄ i missa p̄tin
gere pñt. **Primū periculū.** Prim⁹ defect⁹ est. Si sacerdos mor
te vel grani infirmitate occupet añ p̄secratōem: nō oportet q̄
p aliū suppleat. Si vō post p̄secrationē acciderit añ sumptio
nē debet p aliū cōpleri incipiēdo vbi prior dimiserit. Et si ne
scit utrū hostia sit p̄secrata vel nō: debet aliā accipe: ⁊ a cap
te inape sc̄z Qui pridie. Si vero post p̄secrationē corpis dese

admisceri
i stam⁹ ad
disciplina

s
ium
ore
ne
a deo pre
seruabit:
alleniat:
ut extunc
utiliora.
la.
mitati. et
terna glia
n.
nfe: me
uoy pes
cij: beas
id dignū
de: et qđ
ignosce.

ū obsera
m tuam
gram⁹ ē
igit pro
trare: p
ta in me
acia qđ
correctio
nō i mor
lore ges

erit: debet nihilominus alia hostia psecrare. Quia psecratio
corpis et sanguis ad unum pertinet sacramentum: quod ab uno debet profici
ci. Et pura hostia a sacerdote vel alio disposito reuerentur sumi debet.

Secundum periculum. Secundus defectus est. Si sacerdos post psecrationem
inceptam: recordatur se aliquid comedisse vel bibisse: debet nihilomi
nus pcedere et sumere. **Tertium periculum.** Tertius defectus est. Si
post psecrationem inceptam: recordatur se mortale peccatum commississe:
peniteat cum proposito pfitendi et satisfaciendi et sacrificium proficiat.
Et sic non indigne sed fructuose perficit. hec Thomas.

Quartum periculum. Quartus defectus est. Si post psecrationem ince
ptam se meminerit excommunicationem quamcumque incurrisse: debet pro
positum assumere absolutionem petendi: et diuina misteria pagere et
fructuose coiccare. Si autem psecrationem sit meorum criminis mortua
lis: excommunicationis: aut maledictionis: tutius reputare quod missam
desereret: ubi graue vel magnum scandalum non timeret. Alias si
quod predicta et nisi causa infirmitatis aut mortis dimitteret mister
ia incompleta: pro negligentia: non solum mortaliter peccaret: sed
etiam sententiam excommunicationis incurreret. ut habetur. vii. q. i. ca. nihil.
hec Thomas et Albertus.

Quintum periculum. Quintus defectus est
Si musca vel aranea ante psecrationem in calice ceciderit: debet vie
num effundi et aliud poni. Si post psecrationem ceciderit: debet aial
in alio calice lauari cum vino et super piscinam pbrum. Et ablutio cum
cineribus in sacro pro reliquijs seruari. vel pro quolibet ieiunium sumi.

Sextum periculum. Sextus defectus est. Si post psecrationem venenum
in calice deprehenderit: nullo modo debet sumere: ne calix vite ver
tat in morte: sed debet in vasculo apto pro reliquijs conseruari.
Et debet aliam hostiam et aliud vinum sumere: et a capite scilicet Qui
pudie. incipe et psecrare: dato etiam quod prius sumpsit corpus do
mini. hec Thomas. Donaldus. et Innocentius tertius.

Septimum periculum. Septimus defectus est. Si post consecrationem
incipiat vinum deesse: debet statim apponere: si vero post conse
crationem corpis precepit aqua deesse debet nihilominus pcedere
quod aqua non est de necessitate sacramenti: nullo igitur modo debet aqua
vino psecrato misceri: quod sequeretur ex hoc corruptio sacramenti
hec Thomas in tertia parte summe. Et debet talis puniri.

Octauum periculum. Octauus defectus est. Si post psecrationem ante
sumptionem corpis precepit aqua in calice: illa debet effundere

quod nihil acc
sanguis sc
alia hostia
supra dcm
do compleat
rit. Quia p
preceptum e

Nonum periculum. Nonus defectus est. Si
se aliquid dixit
recolit oim
ne sacrifici
sacramenti
dubitatio
sui quod illu
tum intra se
ste ut imp
tio memo
sola in ma
esto quod tuc
intentio a
pter frig
pcedat et
quia fract

Undecimum periculum. Undecimus defectus est. Si
dierit sacra
debet per
defectus est.
erit hostia
teat. Sicut
consecratio
non triticea
ptionem ali
aut reuer
tius defectus
euouuerit
Si autem in
nis: reue

qz nihil actū ē z vinū imponere z resumere verba psecratiōis
sanguis scz sili mō. Si vō post sumptionē corpis pceperit tūc
aliā hostiā cū vino debet sumere z pficere a capite incipiēdo vt
supra dicit est. Et hoc ideo vt scdm Cōsiliū tolitaniū pfect^o or
do cōpleat. Silliter fiat si etiā aquā q̄ erat in calice pu^o sumptu
rit. Quia pceptū de pfectiōe sacramēti maioris ē ponderis: qz
pceptū qz sacramentū a ieiunis sumat. hec Thomas.

Nonū periculū. Non^o defect^o est. Licet sacerdos nō recolat
se aliq̄ dixisse nō debet p̄pterea turbari. Ad em̄ q̄ multa dicit
recolit oim̄ q̄ dixit. Nec debet aliq̄d resumere immutādo ordi
nē sacrificij. Si vō certificet se omisisse aliq̄ q̄ sūt de necessitate
sacramēti: scz formā psecratiōis tūc debet resumere vbi aut̄ est
dubitatio q̄ solet scrupulosus z obliuiosus accidere: debet ara
gū qz illud sit dictū maxime ex ordine loquēdi v̄boz nec mul
tū intra se examinare sed repellere: qz sepe ē temptatio ab ho
ste vt impediāt deuotio sacramēti: z sepe magna dicētis attē
tio memoriā impedit. Silliter qm̄ multe hostie psecrant z vna
sola in manu sacerdotis accipit: nō p̄pter alienū psecrant:
esto qz tūc actu nō cogitauerit de eis dē: licet valde decēs sit: qz
intentio actu ferat. **Decimū periculū.** Decim^o defect^o est. Si p
pter frig^o hostia psecrata in calicē ceciderit vel p negligentiam
pcedat z singula dicat qz hoc nō facit impfectionē sacramēti:
quia fractio hostie nō est de necessitate sacramenti.

Undecimū periculū. Undecim^o defect^o est. Qui nō bñ custo
dierit sacramentū qz mus vel aliud aial cōmederit sacramentū
debet penitere. xl. dieb^o. **Duodecimū periculū.** Duodecim^o
defect^o est. qz si ex negligētia vel incautela sacerdotis amissa fu
erit hostia aut ps eius ita qz inueniri nō possit. xxx. dieb^o peni
teat. Silliter peniteat p au^o negligentia hostie putrescūt: si añ
cōsecrationē aduertit hostiā esse corruptā vel putrefactā: vel
nō triticeā aliā ponat. Si vō post psecrationē p̄cipiat vel sum
ptionē aliā accipiat z cōsecret z corruptā hostiā ieiuno tradat
aut reuerēter reseruet. **Decimūtertū periculū.** Decimūter
ti^o defect^o est. Si q̄s p ebrietatē vel voracitatem sacramentum
euouerit. xl. dieb^o peniteat. Clerici z Monachi. lxx. Ep̄i. xc.
Si sūt infirmitatis causa. vij. Et si apparuerit aliq̄ forma pa
nis: reuerēter seruāda est: vel sumēda si fieri pōt: qz manea

tib⁹ sp⁹ manet ibi chis. Ea v^o in quib⁹ inueniunt cōburēda sunt: cineres in sacrario reponantur.

Decimū quartū periculū. Quartus decim⁹ defect⁹ est. Si sanguis stillauerit sup tabulā q̄ terre adheret lingua lambat et tabula radat. Si v^o sup terrā: terra radat et igne cōburat et cinis iuxta altare condat et xl. dieb⁹ peniteat. Si v^o sup corpale vel ad tertiu lintheū pvenit. ix. dieb⁹ peniteat et lintheamina trib⁹ viab⁹ in calice lauet et ablutio sumat vel iuxta altare recōdat. Quidā partē illā absidūt et cōburūt: sed hoc nō est necesse. Si aut sup altare absorbeat mister stillā et trib⁹ dieb⁹ peniteat. Predictis dieb⁹ debet ieiunare et a cōione cessare: sed p̄satis p̄ditiōib⁹ negocij disp̄sari. Si ex naso sacerdoti sanguis effluerit: seu si infirmitas ei supuenerit: sedeat donec p̄ualecat et c. vel dimittat si nō p̄secraverit. Si q̄s sine stola vel manipulo celebrauerit: licet grauit̄ peccet: tamen p̄secrat.

Pro resolutiōe nōnullorū dubiorū in aduētū dñi sup añis. **O** sapientia. cū reliq̄s. **Historia.** **Clama.** Et laudib⁹ ferialib⁹ vltime dicti aduēt⁹ ebdomade imponēdis et seruādis occurrentiū. Quis lector horarū canonicarū fm̄ morē diocef⁹ Paderbornesi. infrascriptas notabis diligēt⁹ et relegas notlas. Que sept⁹ relecte oēm tuū ip̄orū dubiorū auferēt errorē. **Mō te tedio notule iētis et q̄rta ebdomadis sup p̄fat⁹ añis.** **O.** **Historia.**

Clama. et laudib⁹ dicēdis posite afficiāt. **Quā** has p̄istas lux

Nota p̄rio. **O.** oñi anno indubitāt̄ añe. **O** cidi⁹ intelliges. sapientia. cū reliq̄s quarū nouē sūt. proxia die post sctōz Auctberti et Lucie festū imponunt sup m̄gt. Sic q̄ quelibet dies siue fuerit dñica. siue ferialis. ab ista die cōputādo vsq̄ vigiliam natiuitat⁹ ch̄i exclusiue. vnā añ. sup m̄gt de añ. **O.** recipiat. Excepta tñ vigilia Thome apli. q̄ die de añ. **O.** nulla dicet. Sed suffragabit de aduētū cū añ. q̄ ibidē sup p̄s. vespaz fm̄ qd̄ feria occurrerit seruari deberet. cū vsi. **Reorare celi.** et **Collecta dñi cali.** Sed in die sctō Thome apli. dicet⁹ **O** Thoma didime. sup m̄gt. cū **Collecta de sancto Thome.** Et nihil dicet de aduētū. Quia illa aña. **O** Thoma didime. partim cōmunicat aduētū.

Nota sc̄do. Quā dicte añe. **O.** tenent et imponūt sup m̄gt. tūc sup p̄s vespaz nō añe ferialis. sed añe. q̄ in tertia et q̄rta ebdomadis sub tali die ad m̄gt aut sup ip̄os p̄s vespaz signate sūt

tenebunt
vespas v
ees ad ve
feriales s
mada: in

Nota ter
vespaz d
eam tert
post Lap
siue vlti
hymnus

Nota q
die impo
feriat⁹ añ
in feria v
dicta hifi
sex diez

Nota et
dñicam.
tima tria

Nota. s
Km Do
ma. vaca
riā quar
erit inter
alias ip̄i

Nota. s
dñi deser
ue nocte
lia vigil
ppias l
tis ch̄i

tes: sex
ris. diē
riā quin
des ip̄i
vt sept⁹

f. cōburēda
 st. Si sanga
 mbat et ta
 burat et ca
 sup corpale
 ntheamina
 altare recō
 nō est neces
 dieb⁹ peni
 re: sed pē
 ut sanguis
 nec puales
 la vel mani
 erat.
 p. aīis. Q
 ferialib⁹ vl
 s occurren
 ces. Paders
 offas. Que
 nō te tedio
 Historia.
 p. istas lus
 intelliges.
 ctōz Auc
 ibet dies si
 p. vigiliam
 eapiat. Ex
 dicef. Sed
 km qd fe
 ollecta dñi
 vidime. sup
 e aduentu.
 aduentu.
 p. mgt. tūc
 qrtā ebdo
 signate sūt

tenebunt. Et hymn⁹. Conditor alme siderū. singulis dieb⁹ ad
 vespas vsq; vigiliā Natiuitatē ch̄i. exclusiue dicef. 7 lōge pre
 ces ad vespas tñi 7 nō ad alias horas legent. Ad nocturnos
 feriales siltter nō dicunt aīe feriales. Sed aīe q̄ in q̄rta ebdo
 mada: in q̄libet feria ad nocturnos post iuitatorū assigte sūt.
Nota tertio. Quā aī. Q. vgo vginū. dr sup Mḡt. tūc sup ps.
 vespaz dicef aī. Quō fiet istud. Quā req̄re sabbato post dñi
 eam tertiā aduent⁹ dñi. Deinde Caplm dñicale imediate. Et
 post Caplm dicef km. De illa occulta habitatōe qd est tertiū
 siue vltimū in vigilia Natiuitatē ch̄i in matutinis. Deinde
 hymnus. Conditor alme. Et longe preces cū suffragiis.
Nota quarto. Historia siue Respōsoria Llama. nulla certa
 die imponit. Sed ita imponi debēt vt primis sex diebus
 feriat⁹ aī vigiliā natiuitatē Ch̄i seruent. Sic q̄ die dñica vel
 in feria vbi aliqd festū seu plenū officiū alicui⁹ sc̄i ceciderit. de
 dicta historia rñsoria nō dicent. Sed quis dies feriatā dictoz
 sex diez sua tria respōsoria de dicta historia Llama. recipiat.
Nota etiā. Q. si vigilia vigilie natiuitatē ch̄i venerit in diē
 dñicam. Tūc Llama ita imponi debet: sic q̄ sabbato ante vl
 tima tria respōsoria de historia Llama dicantur.
Nota. Si Llama imponit aī feriā q̄rtā quatuor tpm: tunc
 km Docebit nos dñs. qd ē tertiū respōsoriū in historia Lla
 ma. vacat 7 nō dicat ista vice. Sed qñ historia Llama post fe
 riā quartā quatuor tpm iponit: tūc istud km Docebit nos
 erit inter ipsa respōsoria Llama. tertiū respōsoriū in ordine:
 alias ipm respōsoriū superesset 7 semper vacaret.
Nota. Q. laudes ad tertiā 7 quartā ebdomas aduentus
 dñi deseruiētes: sic imponēde 7 iniciande sūt. vt prima die si
 ue nocte aī vigiliā natiuitatē ch̄i: dūmodo ipa dies sex vigi
 lia vigilie: dies dñica nō fuerit termient. Et q̄libet feria suas
 pprias laudes retinebit. Ordinabis nāq; aī vigiliā natiuita
 tis ch̄i sex primos dies feriatos: die dñica p̄termiffa: p̄cedē
 tes: sex diē lune. diē martis. diē mercurij. diē ionis. diē vena
 ris. diē saturni. Vel sic. feriā sc̄dam. feriā tertiā. feriā quartā. fe
 riā quintā. feriā sextā. diē sabbati. Et in q̄libet die accipe lau
 des ipsi diei assignate 7 serua eas. Et si festū Thome apli: p
 vt sepi⁹ pringit: in aliquā diē dictoz sex dierū siue feriaz eue

70

nerit. Et tunc laudes feriales illius diei in quo festum Thome cadit:
anticipabunt in diuino officio in eandem feriam ebdomade proxima
me precedētis et seruentur ibidem. Et hoc est verum secundum morem dioce-
sis Paderburnensium. et non secundum ecclesiam sive chororum Paderburnensium.

Nota pro lucidiori impositione dictarum historiarum Clama. et laudum

¶ Si littera A est littera dominicalis tunc responsoria Clama imponuntur
die sabbati proxima post festum Auberti et Lucie virginis. Et lau-
des tunc imponuntur feria secunda proxima post dictum festum Auberti
et Lucie virginis. Et laudes que in die Thome seruari deberent
seruentur tunc altera die Lucie virginis.

Si vero littera dominicalis fuerit B. Clama imponitur feria
sexta proxima post festum Auberti et Lucie. Laudes im-
ponuntur sabbato proximo post idem festum Lucie. Et simili-
ter laudes Thome altera die Lucie seruabuntur.

Si littera dominicalis fuerit C. Clama imponitur feria quarta
proxima post festum Auberti et Lucie virginis. Laudes ve-
ro imponuntur feria sexta post idem festum. Et semper laudes que in die
Thome seruari deberent in prima die post Lucie anticipabunt.

Si littera dominicalis fuerit D. Clama imponitur feria quarta
proxima post festum Lucie virginis. et responsorium Docebit
nos. tunc vacat: quia ibidem semper tunc erunt quattuor tem-
pora. Laudes vero imponuntur feria quinta proxima post idem
festum. Et festum Auberti episcopi et Lucie virginis extunc cadit
in diem dominicam. Et preuenietur in diem sabbati ante pro-
xima laudes feriales que in die Thome seruari deberent que sunt in diem
proxima post Lucie anticipabunt et ibidem seruantur.

Si vero littera dominicalis fuerit E. Clama imponitur feria
tertia proxima post Lucie virginis. Laudes imponuntur feria
secunda proxima post Lucie. Sed laudes de feria tertia protrahuntur
usque in feriam tertiam proxima ante vigiliam natiuitatis christi.
Hoc est quod feria tertia proxima post festum Lucie laudes non dis-
cunt: sed laudes que ibidem dici deberent referuntur et seruantur
in vigilia vigilie natiuitatis christi. Et hanc ambiguitatem ope-
ratur festum Thome apostoli quod tunc currit in diem do-
minicam et prorogatur in feriam secundam.

Si littera dominicalis fuerit F. Clama imponitur feria secunda proxima post fe-
stum Lucie. Laudes imponuntur feria tertia proxima post idem festum.

Si littera
mo post fe-
nunt feria

Nota. Quod
minicos in
ma in diu-
plenu offi-
stum vel p-
tur puenit
penthecol-
si aliquod
in diem sa-

Nota. In
ma. domi-
plici sine
soriu repe-
cu hoc in
rie virgini
et duplici
Nota et
runt semp
sine celeb-
vgis in d-
bati ante
me seruan-
Auberti
la si litter-

Nota. S-
rie virgini
ma cecide-
Et omeli-
modo tan-
die palmi
in notula

Si littera dñicalis fuerit **S.** Clama imponit sabbato priora
mo post festū Auberti et Lucie virginis. Laudes vero ipo
nunt feria scda proxima post idem festum Lucie virginis.

Nota. Q, omnia festa sine plena officia occurrentia in dies do
minicos in aduentu domini prorogant in feriā scdam proxi
mā in diuino officio sine celebratione populi: nisi festum vel
plenū officiū aliud in dictam feriā scdam occurrerit: extūc fes
tum vel plenū officiū quod cadit in diem dominicā vt pdici
tur puenit in diē sabbati ante. Idem fit a septuagesima vsqz
penthecosten. excepta dominica Vocem iocunditatis. in quā
si aliquod festum sine plenū officiū venerit semper preuenitur
in diem sabbati ante: propter rogationes sequentes.

Nota. In aduentu domini. Septuagesima. et Quadragesi
ma. dominicis diebus Te deū nō dicit. neqz etiā in festo sim
plici sine pleno officio alicuius sancti: sed nonum respons
sorū repetit. nisi ratione patrocinij. Sed in festo Andree apli
cū hoc in aduentu venerit. Nicolai epi. Conceptionis Ma
rie virginis. et beati Thome apli. Necnō in duplicibus festis
et duplicibus officijs semper Te deum dicitur.

Nota etiā si dicta iam proxima festa in dies dominicos vene
rint semp in feriā scdam proximā prorogant in diuino officio
sine celebratione populi. Sed si festum Auberti epi et Lucie
vgis in dominicā diē ceciderit: illud anticipabit in diem sab
bati ante in diocesi: propter laudes feriales que in die Tho
me seruari deberent: que semp in diē proximā post dictū festū
Auberti et Lucie anticipabunt: pro vt etiam supra in notula
la si littera dominicalis fuerit d. notatum est.

Nota. Q, si festa Purificationis et Annunciatōis beate ma
rie virginis in dies dominicos in septuagesima et quadragesi
ma ceciderint: tunc semp in diuino officio ibidem seruabunt
Et omelia dominicalis ex tunc pro nona legetur lectione dñi
modo tamen ipm festum Annunciationis marie virginis in
diē palmarū nō ceciderit: quia tunc semper preuenitur pue
in notula circa hoc festum posita inuenies.

ome cadit:
ade proxi
rem dioce
erburnen.
s. et laudū
imponitur
gis. Et lau
Auberti
deberent
omitur fe
laudes im
. Et simili
feria quā
Laudes ve
es q̄ in die
icipabūt.
eria quare
Docebit
uattuor tē
a post idē
tunc cadit
ante ppē
p in diem
ur.
nitur feria
unē feria
a p̄trabū
t̄l chisti.
les nō dis
et seruant
itatē ope
diem dos
ia post fe
idē festū.

Nota. Si festa Purificatōnis marie virginis. Cathedre sc̄ti
petri. Mathie apli. Gregorij pape. Annūciationis marie vir
ginis. ⁊ Ambrosij epi. in septuagesima ⁊ quadragesima vene
runt semper dicuntur Te deum laudamus. Gloria in excelsis
Et Ite missa est. ad missam.

atbedre fcti
is marie vir
ginima vena
ta in excellis

[Faint, illegible text visible in the left margin of the page]

Incipit p
lis de tpe
aduent^o d
tater imp
ma post f
marie vir
tus dñi z
mul in ea
ipm festu
da prim
ne celebr
Sed si id
giliã adu
pe seruan
uent^o tuc
fragat añ
bilis in f
Andrea
tus. zc.
dñi ad p

orauesse
scñs scñs
OLE
pa
vt integ
corp^o sin
nri iesu c
Rm. Ec
z suscitab
regnabit